

Aanvraag van de opname in een lijst van immaterieel cultureel erfgoed

KE-CE-090209

Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Kunsten en Erfgoed

Afdeling Erfgoed

Arenbergstraat 9, 1000 BRUSSEL

Tel. 02 553 68 68 – Fax 02 553 69 69

E-mail: marina.laureys@cjsm.vlaanderen.be

Website: www.kunstenenerfgoed.be

In te vullen door de
behandelende afdeling
ontvangstdatum

Waarvoor dient dit formulier?

Met dit formulier stelt u zich kandidaat om een element van immaterieel cultureel erfgoed voor te dragen voor opname in de Inventaris van immaterieel cultureel erfgoed Vlaanderen en/of in de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid (UNESCO).

Opgelet! De registratie in de Inventaris van immaterieel cultureel erfgoed Vlaanderen is een voorwaarde voor de voordracht bij de UNESCO.

Aan wie bezorgt u deze aanvraag?

U kunt dit formulier zowel op papier als digitaal indienen.

Vul het formulier elektronisch in, druk het af, en stuur het ondertekend in **tien exemplaren** naar het adres bovenaan op dit formulier, t.a.v. Marina Laureys, afdelingshoofd.

Stuur het digitale exemplaar via e-mail naar cultureelerfgoed@vlaanderen.be of bezorg het op cd-rom.

Wie is de contactpersoon voor uw aanvraag?

De contactpersonen voor uw aanvraag zijn Hans van der Linden, hans.vanderlinden@cjsm.vlaanderen.be, en Arlette Thys, arlette.thys@cjsm.vlaanderen.be.

Waar vindt u meer informatie?

Meer informatie over het immaterieel cultureel erfgoed vindt u op:

<http://www.kunstenerfgoed.be/ake/view/nl/1374788-Immaterieel+cultureel+erfgoed.html>.

Gegevens van de aanvrager

1 Vul de gegevens van de aanvrager in.

aanschrijftitel De heer Mevrouw

voor- en achternaam Burgemeester André Peeters/ Schepen van Cultuur Steven Omblots

straat en nummer Ten Drossaarde 1

postnummer en gemeente 3200 Aarschot

telefoonnummer of gsm 016 / 550 339 (André Peeters) – 016 / 550 419 (Steven Omblots)

e-mailadres andré.peeters@aarschot.be / steven.omblots@aarschot.be

2 Vul hieronder de gegevens van de organisatie in.

naam Stad Aarschot

eventuele roepnaam

rechtspersoonlijkheid

website www.aarschot.be

3 Geef hieronder een korte voorstelling van de organisatie.

Stad Aarschot is gelegen in de provincie Vlaams-Brabant. Ze heeft met haar deelgemeenten Gelrode, Langdorp en Rillaar, een oppervlakte van 62,5 km² en telt circa 28.000 inwoners; dit betekent een bevolkingsdichtheid van 446 inwoners per km². De inwoners worden Aarschottenaars of ook Kasseistampers genoemd. Aarschot ligt langs de rivier de Demer in het Hageland. Haar patroonheilige is Sint-Rochus.

4 **Kruis hieronder aan in welke lijst of lijsten van immaterieel cultureel erfgoed u het element wilt laten opnemen.**

de Inventaris van immaterieel cultureel erfgoed Vlaanderen

de representatieve lijst van het immaterieel cultureel erfgoed van de mensheid (UNESCO)

Gegevens van de kandidatuur

Identificatie van het element van immaterieel cultureel erfgoed

5 **Vul de naam van het element van immaterieel erfgoed in.**

Sint-Rochusverlichting

6 **Vul eventueel andere namen in, als die beschikbaar zijn.**

'de lichtjes', 'de lichtekes'

7 **Vermeld de gemeenschappen, groepen of eventuele individuen die bij het element betrokken zijn en hun locatie.**

- buurtcomités/ gelegenheidscomités Aarschot:

- ° St Rochuskerk
- ° Bonewijk
- ° Braeckepoort
- ° Ter Poortvelden
- ° Bekaf
- ° Nonnenlanden II

- ° De Grecht
- ° Station
- ° Tuinwijk
- ° R.Wetzstraat
- ° Christus K. Kerk
- ° Gijmelbergwijk
- ° Wijkcomité Achter d'Haagh (Grote Bergstraat- Hoogstraat)

- **verenigingen Aarschot:**

- ° Aarschotse Gidsenbond
- ° Aleydistheater
- ° Aquila
- ° Chiro Aarschot
- ° Dames basket Aarschot
- ° Hertogelijke Aarschotse Kring voor Heemkunde
- ° Jong VLD
- ° KSA-Aarschot
- ° Orde van de Hagelanders
- ° Rebetica volksdansgroep
- ° Scouts Aarschot
- ° Sjalom dansgroep
- ° Vriendenkring De Post: Hertogelijk Plein
- ° Werkgroep voor Aarschotse Geschiedenis, Documentatie en Informatie

- **inwoners Aarschot:** particulieren en handelaars

- **stadsdiensten:**

- ° PR en lokale economie
- ° Technische dienst
- ° Bibliotheek
- ° Cel cultuurcoördinatie
- ° Toerisme
- ° Museum
- ° Brandweer
- ° SABKA
- ° Jeugdcentrum De Klinker
- ° CC 't Gasthuis
- ° Werkhuis
- ° Politie
- ° Muziekschool
- ° OCMW
- ° Werkwinkel
- ° Welzijnshuis

- **bedrijven:**

- ° busdienst
- ° leveranciers kaarsen, glazen en promomateriaal
- ° NMBS

- **kerken:** kerkfabriek

- ° OVL-kerk
- ° St- Rochuskerk
- ° Christus- Koningkerk

- **media:**

- ° Regionale Omroep Brabant
 - ° Pass-Partout
 - ° De Streekkrant
-

- ° Stadsmagazine
 - ° Radio Telstar
 - ° VRT-Radio2-Vlaams Brabant
 - ° VTM
 - ° Het Nieuwsblad, Het volk
 - ° IGO- Persdienst
 - ° Den Osshotteneir
 - ° De Rietlaer
 - ° "Er op Uit" magazine
 - ° De Zondag
 - ° Steps City
 - ° website www.aarschot.be
-

8 Vul de geografische locatie en de reikwijdte van het element in.

Duizenden kaarsjes van de Sint-Rochusverlichting kan je terugvinden in de straten in en rondom het stadscentrum van Aarschot en de buitenwijken:

- A. De Croylaan
 - Amerstraat
 - Anjelierenstraat
 - Begijnhof
 - Begoniastraat
 - Bekafaan
 - Bekafstraat
 - Bogaardenlaan
 - Bogaardenstraat
 - Bonewijk
 - Boudewijnlaan
 - Braeckepoort
 - Brouwerijstraat
 - Capucienenstraat
 - Crysantenplein
 - Diestsestraat
 - Duivenplein
 - Fabiolalaan
 - Fabriekstraat
 - Gasthuisstraat
 - Geetstraat
 - Gijmelbergwijk
 - Gijmelsesteenweg
 - Gijzelaarsstraat
 - Godshertogenstraat
 - Grote Bergstraat
 - Grote Markt
 - Heilaakstraat
 - Herseltsesteenweg
 - Hoogstraat
 - Jan Van Ophemstraat
 - Jozef Tielemansstraat
 - Kapitein Gilsonplein
 - Kardinaal Mercierstraat
 - Kleine Bergstraat
 - Leenstraat
-

- Leliestraat
- Leuvensesteenweg
- Lombaardstraat
- Maaldersstraat
- Martelarenstraat
- Nieuwstraat
- Orleanustoren
- Panoramaweg
- Pieter Verhaeghenlaan
- Rode Kruislaan
- Rumoldus Wetzstraat
- Schaluin
- Schaluinevest
- Sint Niklaasberg
- Statieplein
- Statiestraat
- Ten Drossaarde
- Theo De Beckerstraat
- Tiensestraat
- Tuinwijk
- Tulpenstraat
- Vestingstraat
- Wijk Nonnenlanden 1
- Wijk Nonnenlanden 2
- Withuisstraat

Reikwijdte:

Voor wat België betreft kunnen we stellen dat het merendeel van de bezoekers afkomstig zijn uit Vlaanderen. Internationale belangstelling is er vooral uit Engeland en Nederland.

9 Kruis het domein aan waarin het element zich situeert.

- Orale tradities en uitdrukkingen, inclusief taal als een vehikel van immaterieel cultureel erfgoed
- Podiumkunsten
- Sociale gewoonten, rituelen en feestelijke gebeurtenissen
- Kennis en praktijken over de natuur en het universum
- traditionele ambachtelijke vaardigheden
- Andere

Beschrijving van het element

10 Beschrijf het element van immaterieel cultureel erfgoed.

Volgens de overlevering is Sint-Rochus omstreeks 1295 geboren in het Franse Montpellier. Toen zijn ouders stierven, gaf hij alles weg en trok op pelgrimstocht naar Rome. Onderweg verzorgde hij de pestlijders en genas ze door zijn gebed en zijn zegen. Toen hij zelf de ziekte kreeg, kwam een engel hem in een hut verzorgen. Een hond bracht hem voedsel en likte zijn wonden schoon. (*Kennismaking met Aarschot*, zonder plaats, 2000, p. 146)

Weinig heiligen zijn ooit zo populair geweest in het Westen als Sint-Rochus van de 14de tot de 17de eeuw. Doordat de pest in de 18de eeuw verdween uit Europa, kende in die periode de verering van de pestheiligen een teruggang. Sint-Rochus werd beschermmer tegen alle besmettelijke ziekten. In de 18de eeuw werd Europa geteisterd door steeds opnieuw opduikende epidemies van pokken. In de 19de eeuw werd Europa overvallen door cholera. Het volk begon Sint-Rochus te aanroepen tegen deze nieuwe bedreiging en zijn verering kende een krachtige herleving (*De oprichting en de beginjaren van de Confrérie van Sint-Rochus te Aarschot (1837-1850)*, *Het Oude Land van Aarschot*, jg. XXXIV, n^o2, 1999, p. 61).

Sint-Rochus is de patroonheilige van Aarschot en meerdere gebouwen, kunstwerken en verenigingen zijn naar hem genoemd. De Sint-Rochusverlichting ontstond in de 17de eeuw. De Aarschottenaars verlichten op 15 augustus 's avonds hun huizen met kleine vetpotjes en kaarsen ter ere van Sint-Rochus. Het gebruik is sinds de jaren '70 terug leven ingeblazen en met succes (TOP, S., *Kalender van de Vlaamse feesten*, Kapellen, 1986). De Sint-Rochusverlichting is uitgegroeid tot een feestelijk schouwspel, dat jaarlijks op 15 augustus duizenden kijklustigen naar Aarschot lokt.

De oudste gegevens over de verering van Sint-Rochus in Aarschot dateren uit de 16de eeuw. Reeds toen werd er een beeld van Sint-Rochus in een processie megedragen. (*De oprichting en de beginjaren van de Confrérie van Sint-Rochus te Aarschot (1837-1850)*, *Het Oude Land van Aarschot*, jg. XXXIV, n°2, 1999, p. 72).

In (de 15de eeuw), de 16de eeuw en de 17de eeuw werd Aarschot driemaal geteisterd door een pestepidemie. Tijdens de epidemie van 1666 stonden de zusters van het gasthuis dag en nacht de lijdende Aarschottenaars bij. De pestepidemie woedde van 14 september 1666 tot 16 februari 1667 en richtte alweer een ware slachting aan. Het werd zo erg dat niemand in de stad nog bereid was om de doden te begraven. Het stadsbestuur deed dan beroep op de zusters die zelf de handen vol hadden met het verzorgen van de zieken. Volgens de overlevering beloofde de radeloze bevolking de huizen op de Grote Markt en in het stadscentrum feestelijk met kaarsjes te verlichten. Dit gebeurde op 15 augustus, feestdag van de Hemelvaart van Onze-Lieve-Vrouw, de beschermster van de stad en bovendien de vooravond van de kerkelijke feestdag van Sint-Rochus. Een plechtige processie trok op 20 februari 1667 door de stad om Sint-Rochus te bedanken voor de redding. Mogelijk ligt deze processie aan de oorsprong van *de Weg om* die nog tot de jaren zestig regelmatig gehouden werd op 15 augustus (*Kennismaking met Aarschot*, zonder plaats, 2000, p. 146).

In de 19de eeuw, meer bepaald in 1830, zorgde pastoor-deken Corten voor een nieuwe grote luiklok aan de parochiekerk, die aan Sint-Rochus werd toegekend. De bedreiging van de cholera en de oproep van de paus aan de Romeinen om te bidden tot Sint-Rochus voor zijn tussenkomst en bescherming, waren aanleiding tot de beslissing van de deken om in Aarschot een Confrérie van de Heilige Rochus op te richten met als doelstelling de verering van de Heilige Rochus, door wiens bescherming en voorspraak de mensen geholpen worden bij besmettelijke ziekten. Deze verering gebeurde door een jaarlijkse plechtige mis ter ere van de heilige en door deelneming aan de jaarlijkse processie, waarin het beeld van de heilige werd megedragen (HOLEMANS, F., *De oprichting en de beginjaren van de Confrérie van Sint-Rochus te Aarschot (1837-1850)*, *Het Oude Land van Aarschot*, jg. XXXIV, n°2, 1999). Eind negentiende eeuw was er een duidelijke achteruitgang in de activiteit en de vitaliteit van het genootschap. Dit vindt zijn verklaring in het afnemen van het cholera-gevaar en als gevolg daarvan het vooropstellen van nieuwe prioriteiten door de kerkelijke leiders (HOLEMANS, F., *Bloei en neergang van de Confrérie van Sint-Rochus te Aarschot (1868- 1914)*, *Het Oude Land van Aarschot*, XXXV, n°2, 2000).

Terwijl de eeuwen ervoor de kaarsjesverlichting beperkt bleef tot een of enkele gebouwen, verspreidde op het einde van de 19de eeuw het gebruik van de Sint-Rochusverlichting zich over de hele stad. Dit gebeurde toen in 1863 de roodvonk 169 slachtoffers eiste in Aarschot en enkele jaren later cholera 47 en de Aarschottenaars als gevolg hiervan weer hun toevlucht zochten tot Sint-Rochus (*Kennismaking met Aarschot*, zonder plaats, 2000, p.146).

In 1906 schrijft een medewerker van *De Klok* over de Sint-Rochusverlichting 'Ik geniet van den blijden aanblik welke onze stad biedt, wanneer overal tot in de achterbuurten en de straatjes zonder einde, honderden en duizenden keersen en lichtspotjes staan te flikkeren en te laaien op alle vensterdorpels, wanneer geheel Aarschot, jong en oud, arm en rijk, in dicht groepen de straten vult en al keuvelend en bewonderend geniet van de verlichting, op eenen kalmen zomeravond'

(HOLEMANS, F., *Bloei en neergang van de Confrérie van Sint-Rochus te Aarschot (1868- 1914)*, *Het Oude Land van Aarschot*, XXXV, n°2, p.72).

In de tweede helft van de 20ste eeuw was het gebruik van de Sint-Rochusverlichting stilaan uitgedoofd. De elektrische straatverlichting en de verlichting van de etalages van de handelaars liet het effect van de weinige huizen die nog met kaarsen werden verlicht, in het niets verdwijnen. Vanaf de jaren 1970 tot de jaren 1990 heeft de Hertogelijke Aarschotse Kring voor Heemkunde inspanningen geleverd voor de herwaardering van de Sint-Rochusverlichting. Er werd onderzoek verricht, jaarlijks werd er een verslag gemaakt over de Sint-Rochusverlichting en ze organiseerden een wedstrijd. Ze bliezen het gebruik nieuw leven in. Ze riepen de bevolking op tot medewerking. Ze zetten de Sint-Rochusverlichting opnieuw op de kaart en zorgden ervoor dat ook het stadsbestuur interesse ging tonen.

- In *Geschiedkundige sprokkel*s in hun tijdschrift *Het Oude Land van Aarschot*, verscheen er in 1970 een artikel 'De ongelukken overkomen aan de stad in de 17de eeuw en de Sint-Rochusviering', over de oorsprong van de Sint-Rochusverlichting.
- In 1973 riepen ze de bevolking, inzonderheid de handelaars en de leden van de Confrérie van Sint-Rochus op, om bij de folkloristische verlichting van 15 augustus uitsluitend gebruik te maken van kaarsjes en ze richtten een wedstrijd in voor de mooiste en origineelste kaarsjesverlichting, elektrische verlichting was a-priori uitgesloten; ze riepen het stadsbestuur op om de openbare straatverlichting zoveel mogelijk te doven; bij de prijsuitreiking was er een toespraak van E. Op de Beeck over de verering van Sint-Rochus te Aarschot en elders; hij schreef ook een korte historiek van de traditionele Sint-Rochusverlichting in de stad (1974).
- Ze stelden vast dat er meer en meer Sint-Rochusbeelden werden verlicht (1974-1975) en moedigden dit gebruik aan aangezien dit behoort tot de traditie.

- In 1977 werd er bij de wedstrijd een klemtoon gelegd op de buitenwijken; ze wilden ook graag voorkomen dat er van de Sint-Rochusverlichting misbruik werd gemaakt door de handelaars om koopwaar mooi te verlichten; volgens de hertogelijke Aarschotse Kring voor Heemkunde moest men trachten zo dicht mogelijk het oorspronkelijke te benaderen en dit was het branden van kaarsen aan alle huizen van de stad en het centraal stellen van het Sint-Rochusbeeld (dit laatste om de diepere zin van de verlichting te laten wederkeren)
 - In 1979 maakte de Kring een voorstel voor laureaten over aan het stadsbestuur, die zorgde voor de bekroning in een poging om die mensen te belonen die door hun medewerking hielpen een traditie in stand te houden.
 - Er ontstond steeds meer uitdrijving naar de buitenwijken waardoor de Kring niet meer in staat was alle deelnemers te bezoeken en te beoordelen.
 - In de jaren negentig ijvert de Kring voor een ingetogen sfeer en het beperken van de openbare nevenactiviteiten.
- (*Het Oude Land van Aarschot*, jg. V, n°4, 1970; jg. VII, n°1, 1972; jg. VII, n°4, 1973; jg. IX, n°1, 1974; jg. IX, n°2, 1974; jg. IX, n°4, 1974; jg. X, n°4, 1975; jg. XII, n°4, 1977; jg. XV, n°4, 1979; jg. XV, n°4, 1980; jg. XVII, n°3, 1982; jg. XVII, n°4, 1982; jg. XXVI, n°3, 1991; jg. XXVII, n°2, 1992; jg. XXVII, n°2, 1992; jg. XXVI, n°1, 1995; jg. XXXI, n°2, 1996; jg. XXXIV, n°2, 1999)

Ook de VVV-VTAB hielp actief mee aan de Sint-Rochusverlichting. Het stadsbestuur ondersteunde hun activiteiten met subsidies.

Reeds in de jaren '70 werden er randactiviteiten georganiseerd, zoals het wagenspel van het plaatselijk toneelgezelschap Aleydis, met de uitbeelding van de geschiedenis van de Sint-Rochusverlichting en een verlicht vlot op de Demer van de KSA. Er was echter geen overleg, geen reglement, geen coördinatie. Sinds 1991 werd de Sint-Rochusverlichting gecoördineerd door de dienst toerisme van de stad. De bedoeling van het stadsbestuur was de Sint-Rochusverlichting een grotere uitstraling te geven. Aangezien het evenement steeds groeide, werd de druk in het centrum te groot en heeft men vooral ook initiatieven van de buitenwijken ondersteund. Vooral sinds 1995, met de oprichting van het Sint-Rochuscomité en het verlenen van toelagen door de stad voor het verwezenlijken van initiatieven, ontstond er een enorme expansie van de nevenactiviteiten in de buitenwijken, georganiseerd door de hele gemeenschap en de Sint-Rochusverlichting groeide uit tot een groots evenement met duizenden bezoekers.

Dossiers met talrijke krantenartikels en foto's werden bewaard.

- In 1991 maakte de dienst toerisme een evaluatieverslag met melding van de promotie die gevoerd werd met affiches, restaurantonderleggers, postkaarten, stroofolders, uitnodigingen, bladwijzers, persteksten, tv, vergrote foto's; van de verkeersregeling; van de activiteiten: een familiewandelzoektocht, gratis stadsrondleiding, een vlot, fanfares, projectiescherm in het stadspark, een wagenspel; kaarsjes; standen: terrassen, hamburgertent en ijswagentje; er werd vermeld dat er een reglement diende opgesteld te worden om wildgroei tegen te gaan.
- In 1992 werden er ook talrijke activiteiten georganiseerd zoals een bloementapijt aan de Orleanstoren, een familiewandelzoektocht en gratis stadsrondleidingen door de Aarschotse stadsgidsen.
- In 1993 maakte de dienst toerisme een evaluatieverslag waarin melding wordt gemaakt van aanvullende activiteiten en bezienswaardigheden door de dienst toerisme: een familiewandelzoektocht, gratis rondleiding door de stad, een vlot van de Scouts op de Demer, fonteinen, een bloementapijt aan Orleanstoren, een terras bij het OCMW en fanfares.
- In 1994 maakte de dienst toerisme een evaluatieverslag met vermelding van de kunsttentoonstelling Sint-Rochus in het stadhuis, een familiewandelzoektocht, een gratis stadsrondleiding, fanfares, een vlot van de VVKS, cafetaria in het stadspark, een terras bij het OCMW, een bloementapijt, op de Grote Markt een tekening van een Kasseistamper met kaarsen op houten ondergrond, op de Bonenwijk een samenspel van bloemen en kaarsen, 'Sint-Rochus live'. Er werd een terrassenreglement opgesteld.
- In 1995 werden er op initiatief van schepenen Herman Pelgrims een Sint-Rochuscomité in het leven geroepen om het voor Aarschot belangrijkste toeristische evenement in goede banen te leiden. In dit comité vertegenwoordigden een aantal personen hun wijk, straat of vereniging en stonden in voor de uitwerking van een creatief geheel "op eigen domein" (*Open kaart, Stedelijk informatieblad*, 3de jg. n°3, november 1997).
- In 1996 maakte de dienst toerisme een verslag van de vergadering van het werkc comité met melding van de noodzaak van het opstellen van reglementen en de initiatieven van de wijken. Er werd eveneens een evaluatieverslag gemaakt. Naar oude traditie werd er opnieuw een wedstrijd georganiseerd. De stad kende een prijs toe aan de wijk, straat, particulier of vereniging die het meest verdienstelijke werk leverde en een opvallend geheel wist samen te stellen. De dienst toerisme stelde een reglement op voor de uitreiking van de prijzen van de familiewandelzoektocht en een reglement om de terrassenuitbreiding te beperken om de veiligheid van de bezoekers te vrijwaren. Er werd een programmabrochure gemaakt met de initiatieven van de verschillende buurten. De dienst voor toerisme maakte via Toerisme Vlaanderen in Brussel reclame voor de Sint-Rochusverlichting.
- In 1997 maakte de dienst toerisme een verslag van de vergadering van het werkc comité. Ze organiseerden een persconferentie. Op 15 augustus werd er een wandelzoektocht georganiseerd door de dienst toerisme en een begeleide wandeling "Levende beelden". Daarenboven werd het evenement zeer zorgvuldig uitgewerkt, mede dankzij de steun van het Aarschotse stadsbestuur in de vorm van toelagen. Voor de eerste maal sinds jaren werden er opnieuw een aantal juryleden op pad gestuurd om her en der een kijkje te nemen, zodat zowel positieve als negatieve aspecten en eventuele ideeën naar de toekomst genoteerd konden worden. Net als het jaar ervoor werd door het Aarschotse stadsbestuur, op basis van puntentelling opgetekend door de uitgezonden juryleden, een prijs toegekend aan de wijk, straat, vereniging, die het mooiste werk leverde. (*Open kaart, Stedelijk informatieblad*, 3de jg. n°3, november 1997).

- In 1999 beheerde de dienst toerisme de toelagen van het Sint-Rochuscomité waarmee gezamenlijk glazen en kaarsen werden aangekocht en die verdeeld werden onder de buurten voor het realiseren van hun initiatieven. De dienst toerisme maakte de verslagen van het Sint-Rochuscomité. Ze zorgden voor een nieuw reglement betreffende het uitbaten van gelegenheidsstanden en/of –terrassen tijdens de Sint-Rochusverlichting. Er werd een nieuwe folder gedrukt. Op de elektronische informatieborden in de NMBS-stations in Brussel-Centraal, Gent St-Pieters, Brugge en Antwerpen-Centraal werd gedurende 14 dagen de Sint-Rochusverlichting aangekondigd. Er werd een politiereglement uitgevaardigd op de inname van het openbaar domein. Er werd een pendeldienst georganiseerd die de verschillende initiatieven buiten het centrum verbond. De dienst toerisme maakt ook een evaluatieverslag.
- In 2000 maakte de dienst toerisme verslagen van de vergaderingen van het Sint-Rochuscomité. Er werd een nieuwe folder gedrukt.
- In 2002 maakte de dienst toerisme verslagen van de vergaderingen van het Sint-Rochuscomité en zorgde voor de coördinatie van randactiviteiten. Er werd een nieuwe folder gedrukt.
- In 2003 werd er een pendeldienst georganiseerd. Er werden folders en restaurantonderleggers besteld. De dienst toerisme zorgde voor het leveren van de vergunningen voor de standen. Er werd een vergadering georganiseerd met het Sint-Rochuscomité. De toelagen werden verdeeld en er werden gezamenlijk kaarsen, lont en glazen aangekocht.
- In 2004 organiseerde de dienst toerisme een vergadering met het Sint-Rochuscomité en verdeelde de toelagen. Ze leverden vergunningen voor de standen en kochten gezamenlijk lont, kaarsen en glazen aan en regelden de bestellingen hiervan door de buurten.
- In 2005 coördineerde de dienst toerisme de initiatieven van de verschillende comités en ze bezochten ze ook de avond zelf. Ze verdeelden de toelagen. Ze zorgden voor de gezamenlijke aankoop van lont, kaarsen en glazen. Ze organiseerden de vergaderingen van het Sint-Rochuscomité.
- In 2006 maakte de dienst toerisme een verslag van de vergadering van het Sint-Rochuscomité. De dienst toerisme kocht 5 plaasteren beelden van Sint-Rochus aan, die konden uitgeleend worden aan de comités en aan particulieren of konden aangekocht worden door de comités. Er werd een busdienst ingelegd. Ze coördineerden de activiteiten. Ze zorgden voor de gezamenlijke aankoop van lont, kaarsen en glazen. Ze verdeelden de toelagen tussen de verschillende initiatieven. Ze hielden toezicht op de besteding van de toelagen. Ze zorgden voor affiches, brochures en onderleggers.

Vandaag is de Sint-Rochusverlichting opnieuw een van de prioriteiten van het stadsbestuur. Op een termijn van drie jaar wil het stadsbestuur het evenement verder op punt stellen. Hierbij staat de betrokkenheid van de bevolking en het erfgoedaspect centraal. Zo zijn de vergaderingen met de buurtcomités en de werkgroep Sint-Rochus heropgericht. De promotie en communicatie wordt herbekeken. Men wil het evenement in striktere banen leiden waarbij de oorspronkelijke sereniteit van het gebruik wordt gerespecteerd, het evocatieve aspect wordt beklemtoond en de medewerkers uniform werken (fysiek: uniforme standen en inhoudelijk: rond een zelfde thema). Het erfgoedelement staat steeds centraal. Het Stedelijk Museum, Volkskunde Vlaanderen vzw en Faro vzw zijn betrokken bij het evenement. In het Stedelijk Museum wordt een tentoonstelling gepland tijdens de Sint-Rochusverlichting, waar de bezoekers meer achtergrondinformatie kunnen vinden over het gebruik. In de toekomst zal er opnieuw meer aandacht besteed worden aan het filmen en fotograferen van de Sint-Rochusverlichting, het bewaren van krantenartikels en mediaverslagen, het uitgeven van een brochure, het sensibiliseren van de bevolking en dergelijke meer.

Bescherming van het element

11 Vermeld hieronder de huidige acties en de acties die in een recent verleden werden ondernomen om het element te beschermen.

- Het feit dat de Sint-Rochusverlichting een van de prioriteiten is van de stad Aarschot geeft aan dat dit immaterieel erfgoed op blijvende aandacht van de stad en haar inwoners kan rekenen. Het stadsbestuur zal haar bijdrage aan het evenement de komende jaren nog verder op punt stellen. Hierbij zal ze vooral de betrokkenheid van de bevolking en het erfgoedaspect centraal stellen. Vandaag zorgt het stadsbestuur voor de brandveiligheid, het doven van de straatverlichting, het afsluiten van de straten, de kaarsjesverlichting van de stedelijke diensten, de organisatie van activiteiten zoals een gratis rondleiding door de Aarschotse stadsgidsen en gratis busvervoer langs de buurten buiten het centrum, de openstelling van de dienst toerisme en het Stedelijk Museum, het leveren van een vergunning voor standen (in 1997 werd een reglement uitgevaardigd door de stad betreffende de Sint-Rochusverlichting voor het verschaffen van een vergunning voor het uitbaten van gelegenheidsstanden of terrassen aan inwoners van Aarschot of Aarschotse verenigingen of zij die een zaak of zetel hebben in Aarschot; aan leuders of verkoopsstanden kan geen vergunning verleend worden voor de verkoop van producten), het voorzien van promotiemateriaal, de promotie (onder andere de vermelding op de website van de stad, berichtgeving in de lokale pers en perscontacten berichten), de gezamenlijke aankoop van kaarsen en glazen, het verlenen van subsidies aan buurtcomités, de organisatie van vergaderingen met buurtcomités en werkcomités, overleg met de foorkramers, etc.
- De geschiedenis van de Sint-Rochusverlichting is opgezocht en beschreven door de Hertogelijke Aarschotse Kring voor Heemkunde en de Werkgroep voor Aarschotse Geschiedenis, Documentatie en Informatie. Er zal blijvend historisch en volkskundig onderzoek plaatsvinden.
- De jaarlijkse pers- en mediaverslagen worden bewaard. Eerst in *Het Oude Land van Aarschot*, het tijdschrift van de Hertogelijke Aarschotse Kring voor Heemkunde, later door de dienst toerisme.
- De Hertogelijke Aarschotse Kring voor Heemkunde heeft de Sint-Rochusverlichting opnieuw leven ingeblazen en ondermeer door het organiseren van een wedstrijd voor de mooiste verlichting de bevolking betrokken, niet alleen van het centrum maar vooral ook van de buitenwijken; ze hebben ook het s

- tadsbestuur betrokken bij de Sint-Rochusverlichting.
- De bevolking en de buurtcomités kopen kaarsen aan en verlichten hun huizen zo mooi mogelijk met kaarsen en doven alle elektrische verlichting.
- De inwoners en verenigingen van Aarschot organiseren talrijke nevenactiviteiten. Hierdoor is het een evenement van de gemeenschap en vormt het een sociaal bindmiddel tussen generaties.
- Samenstelling en verspreiding van een persmap over het feest.
- Vermelding in de *Kalender van de Vlaamse feesten o.l.v. Stefaan Top (1986)*.
- Uitwerking van een internetpagina over het feest.
- Bedeling van folders.

12 Vermeld hieronder de maatregelen die uiterlijk binnen een jaar voor de bescherming van het element genomen zullen worden.

De hieronder vermelde maatregelen vormen een eerste aanzet voor de ontwikkeling van een beschermingsplan in relatie tot de UNESCO conventie voor de bescherming van immaterieel cultureel erfgoed. Hierover wordt verder gereflecteerd met de lokale erfgoedactoren en erkende erfgoedorganisaties zoals Volkskunde Vlaanderen vzw en Faro vzw.

- Filmen en fotograferen van het evenement
- Archivering en digitalisering van het documentatiemateriaal (foto's, film's, affiches, folders, persknipsels, ...)
- Jaarlijks wordt het feest na afloop, op basis van beeldmateriaal en mediaverslagen, geëvalueerd en bijgesteld.
- Interactieve tentoonstelling van het iconografisch materiaal in het Stedelijk Museum, open op 15 augustus, overdag en 's avonds
- Draagvlak versterken door het betrekken van nieuwe doelgroepen (jongeren, inwoners deelgemeenten, ...) en door het sensibiliseren (de bevolking betrekken bij het erfgoedbeleid van de stad)
- De dienst toerisme ontwikkelt een nieuwe website waar ruim aandacht wordt geschonken aan het evenement en zal dit omzetten naar verschillende talen (Engels, Frans, Duits).
- Gratis bedeling van folders bij de aanvang van het feest en nieuw promotiemateriaal aanmaken, in verschillende talen.
- Werkcomité stelt een nieuw activiteitenprogramma samen voor 2011. Hierbij wordt het evenement in striktere banen geleid, waarbij de oorspronkelijke sereniteit van het gebruik wordt gerespecteerd, het evocatieve aspect wordt beklemtoond en de medewerkers uniform werken (fysiek: uniforme standen en inhoudelijk: rond een zelfde thema).

13 Vermeld hieronder de erkende cultureel-erfgoedorganisatie of -organisaties waarmee u zult samenwerken en beschrijf de manier van samenwerken.

Het gaat hier over organisaties die erkend en/of gesubsidieerd worden op basis van het decreet op de Volkscultuur van 1998, het Archiefdecreet van 2002, het Erfgoeddecreet van 2004 of het Cultureel-erfgoeddecreet van 2008, of om cultureel-erfgoedcellen van gemeenten, intergemeentelijke samenwerkingsverbanden of de VGC, waarmee de Vlaamse Gemeenschap een cultureel-erfgoedconvenant heeft gesloten.

Volkskunde Vlaanderen vzw, (www.volkskunde-vlaanderen.be) een erkende landelijke organisatie voor volkscultuur, heeft tot doel de cultureel-erfgoedgemeenschap volkskunde, die zowel historische als hedendaagse volksculturele aspecten in haar werking opneemt, in kaart te brengen en op de kaart te zetten. Ze ondersteunt de cultureel-erfgoedgemeenschap volkskunde en bevordert kennisontwikkeling waarbij zelfrealisatie wordt gestimuleerd, gemeenschapsvorming wordt nagestreefd en uitwisseling van expertise en ervaring centraal staat. Volkskunde Vlaanderen vzw draagt via toegepaste wetenschappelijke en publieksgerichte initiatieven, advisering en overleg bij tot het uitbouwen van een netwerk over de eigen grenzen van discipline (volkskunde) heen waarin betekenisvolle relaties worden aangegaan, ontwikkeld en onderhouden. Eén van haar aandachtspunten is feestcultuur – www.feestelijkvlaanderen.be.

Faro, Vlaams steunpunt cultureel erfgoed vzw - (www.faronet.be)

Samen met *Volkskunde Vlaanderen vzw* en *Faro vzw* wordt verder gereflecteerd over duurzaam toerisme en wordt er een traject afgelegd over de relatie tot de UNESCO conventie voor de bescherming van immaterieel cultureel erfgoed. In samenspraak met *Volkskunde Vlaanderen vzw* en *Faro vzw* worden acties ondernomen ter uitvoering van het beschermingsplan.

Bij te voegen bijlagen

14 Geef hieronder een lijst van de bijlagen die u eventueel bij deze aanvraag voegt.

Folder, uitnodiging, affiche en stadsplan

Ondertekening door de aanvrager

15 Vul de onderstaande verklaring in.

Ik verklaar dat alle gegevens in dit formulier en in het bijbehorende aanvraagdossier naar waarheid ingevuld zijn.

datum dag maand jaar

handtekening

.....

Privacywaarborg

16 De gegevens die u meedeelt, worden door het agentschap Kunsten en Erfgoed, Arenbergstraat 9, 1000 Brussel, verwerkt voor identificatiedoelinden.

Overeenkomstig de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens hebt u het recht om kennis te krijgen van uw gegevens in ons bestand en zo nodig de verbetering ervan aan te vragen.

Voor meer informatie over de verwerking van uw gegevens kunt u het register bij de Commissie voor de Bescherming van de Persoonlijke Levenssfeer raadplegen.

TOP, S., *Kalender van de Vlaamse feesten*, Kapellen, 1986

2 *Kennismaking met Aarschot*, zonder plaats, 2000, p. 146

3 *De oprichting en de beginjaren van de Confrérie van Sint-Rochus te Aarschot (1837-1850)*, *Het Oude Land van Aarschot*, jg. XXXIV, n°2, 1999, p. 61

4 *De oprichting en de beginjaren van de Confrérie van Sint-Rochus te Aarschot (1837-1850)*, *Het Oude Land van Aarschot*, jg. XXXIV, n°2, 1999, p. 72

5 *Kennismaking met Aarschot*, zonder plaats, 2000, p. 146

6 HOLEMANS, F., *De oprichting en de beginjaren van de Confrérie van Sint-Rochus te Aarschot (1837-1850)*, *Het Oude Land van Aarschot*, jg. XXXIV, n°2, 1999

7 HOLEMANS, F., *Bloei en neergang van de Confrérie van Sint-Rochus te Aarschot (1868- 1914)*, *Het Oude Land van Aarschot*, XXXV, n°2, 2000

8 *Kennismaking met Aarschot*, zonder plaats, 2000, p.146

9 HOLEMANS, F., *Bloei en neergang van de Confrérie van Sint-Rochus te Aarschot (1868- 1914)*, *Het Oude Land van Aarschot*, XXXV, n°2, p.72

10 *Het Oude Land van Aarschot*, jg. V, n°4, 1970; jg. VII, n°1, 1972; jg. VII, n°4, 1973; jg. IX, n°1, 1974; jg. IX, n°2, 1974; jg. IX, n°4, 1974; jg. X, n°4, 1975; jg. XII, n°4, 1977; jg. XV, n°4, 1979; jg. XV, n°4, 1980; jg. XVII, n°3, 1982; jg. XVII, n°4, 1982; jg. XXVI, n°3, 1991; jg. XXVII, n°2, 1992; jg. XXVII, n°2, 1992; jg. XXVI, n°1, 1995; jg. XXXI, n°2, 1996; jg. XXXIV, n°2, 1999

